

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ТА ЗАВДАННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ КИЇВСЬКИХ МІСЬКИХ КЛІНІЧНИХ ЛІКАРЕНЬ ДО РОБОТИ В ПОЗАШТАТНИХ СИТУАЦІЯХ МИРНОГО ЧАСУ

¹Паламар Б.І., ²Хижняк М.І., ²Устінова Л.А.

¹Київська міська клінічна лікарня №3

²Українська військово-медична академія

Резюме. У статті вивчені основних напрямків та завдань щодо підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва на прикладі Київської міської клінічної лікарні №3 до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу. Визначені завдання медичної служби лікарні щодо організації допомоги населенню в позаштатних ситуаціях мирного часу. Встановлені сили та засоби Київської міської клінічної лікарні № 3 в єдиній системі надання медичної допомоги населенню в позаштатних ситуаціях мирного часу, напрямки забезпечення готовності лікарні в галузі «Охорона здоров'я» міста Києва до роботи в надзвичайних ситуаціях, які можуть виникнути на території Дніпровського району міста Києва.

Ключові слова: позаштатні ситуації мирного часу, організація медичної допомоги населенню, міські клінічні лікарні.

Вступ. Згідно законів України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», "Про правові засади цивільного захисту", постанови Кабінету Міністрів України від 07.05.1994 №229 "Про затвердження "Положення про Цивільну оборону України", розпорядження Київської міської державної адміністрації від 21.12.2009р. №50 "Про основні напрямки підготовки і завдання цивільної оборони м. Києва на 2010 рік", вказівок МОЗ України, ГУОЗ та МЗ м. Києва основним є адекватне реагування галузі "Охорона здоров'я" міста, зокрема м. Києва, на надзвичайні ситуації різного типу та масштабу в мирний час та в особливий період, а також забезпечення раціонального використання сил та засобів в подоланні медичних наслідків в осередках ураження.

Організація і надання екстреної медичної допомоги населенню за умов надзвичайних ситуацій на догоспітальному та госпітальному етапах відбувається за територіальним принципом в міських клінічних лікарнях, які залучені до цього процесу.

Тому є актуальним вивчення основних напрямків та завдань щодо підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період.

Матеріали та методи дослідження. Об'єктом дослідження були робота міських клінічних лікарень міста Києва в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період. Предмет дослідження – сили та засоби Київської міської клінічної лікарні (КМКЛ) № 3, існуюча нормативно-правова база. Вивчення особливості роботи лікарні в умовах максимального навантаження при кризовій ситуації на прикладі КМКЛ № 3 проводилося з використанням історичного, структурно-логічного, медико-статистичного методів дослідження. Метою роботи було виявлення основних напрямків та

завдань щодо підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва на прикладі КМКЛ № 3 до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатами вивчення існуючої нормативно-правової бази основними напрямками при підготовці до роботи міських клінічних лікарень міста Києва в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період є:

організація та проведення своєчасного та ефективного надання всіх видів безкоштовної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному та госпітальному етапах їх евакуації;

взаємодія з іншими службами, які залучаються до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період, координація медичних рятувальних робіт в осередках ураження та етапах евакуації постраждалих;

координація заходів, спрямованих на забезпечення готовності сил та засобів лікувальних закладів – міських клінічних лікарень, спеціалізованих медичних формувань до дій в надзвичайних ситуаціях;

прогностично оцінювати потенціал небезпеки можливого виникнення надзвичайних ситуацій на пожеже-небезпечних, хімічних, екологічних та інших об'єктах народного господарства, проводити розрахунки втрат населення при аваріях на таких об'єктах на території м. Києва та завчасно проводити розрахунки необхідних сил та засобів лікувальних закладів – міських клінічних лікарень для роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період;

організувати в умовах надзвичайних ситуацій здійснення збору, аналізу, обліку і надання інформації про медико-санітарні наслідків в осередках ураження;

проводити заходи щодо збереження здоров'я особового складу міських клінічних лікарень, який бере участь в ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

забезпечувати та контролювати створення та раціональне використання резерву матеріально-технічних ресурсів служби для потреб в установлених нормативах та згідно відповідної номенклатури;

підтримувати в постійній готовності міських клінічних лікарень до оперативного переводу на надзвичайний режим роботи в позаштатних ситуаціях;

організувати, контролювати та брати участь у підготовці медичних та немедичних працівників, на яких відповідно до чинного законодавства України покладено завдання щодо надання медичної допомоги постраждалим в надзвичайних ситуаціях.

На прикладі Київської міської клінічної лікарні №3 в поточному році проводилась підготовка керівного складу з питань організації та практичної роботи сил та засобів лікарні в особливий період та в подоланні медичних наслідків в позаштатних ситуаціях мирного часу.

Так, керівним складом Київської міської клінічної лікарні №3 значні зусилля були зосереджені на удосконаленні системи оповіщення та збору керівного складу лікарні та всіх рівнів та системи інформування у разі початку

особливого періоду та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, скоєнні терористичного акту і т.ін. в мирний час.

Відповідно до вимог керівних документів в 2008-2012 рр. в Київській міській клінічній лікарні №3 були створені медичні сили та засоби, керівні органи управління, створено резерв матеріально-технічних засобів в установленнях нормативах та номенклатурі, а також створені спеціальні формування.

Основною формою підготовки лікарні до роботи в особливий період та в в позаштатних ситуаціях мирного часу в 200-2012 рр. було проведення командно-штабних навчань, штабних тренувань, тактико-спеціальних навчань.

Протягом 2008-2012 рр. в міських клінічних лікарнях м. Києва продовжувалась робота щодо розробки, переробки, уточнення та коригування планів щодо заходів в особливий період та в позаштатних ситуаціях мирного часу в районах територіальної відповідальності. Кращими з виконання цієї роботи та стану готовності до практичного проведення медичних заходів в позаштатних ситуаціях була Київська міська клінічна лікарня №3. В поточному році продовжувалась робота щодо накопичення необхідного матеріально-технічного резерву на випадок надзвичайних ситуацій. Ця робота в лікарні в основному завершена; в наступні роки створені об'єктові резерви підлягають освіженню та оновленню.

Окрім того, в лікарні проводилась перевірка наявності та стану засобів індивідуального захисту (313), приладів радіаційної та хімічної розвідки за марками і роками виготовлення, відпрацьовані заходи організації роботи мережі спостереження та лабораторного контролю. Протягом року проводилось уточнення планів взаємодії суб'єктів мережі спостереження та лабораторного контролю, організації та порядку проведення лабораторного контролю в системі Міської служби лабораторного контролю (МСЛК) при загрози або виникненні надзвичайних ситуацій на території м. Києва.

Для організації роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період в 2008-2012 рр. в розроблені плани взаємодії служби медицини катастроф м. Києва з іншими службами різних відомств, які залучаються до роботи в позаштатних ситуаціях. Однак, аналогічні плани досі не розроблені в районних та в міських управліннях охорони здоров'я.

Перевірка захисних споруд, які знаходяться на балансі Київських міських клінічних лікарень, показала, що більшість з них по різним причинам не готові або обмежено готові до використання за призначенням. Виявлено, що потребують в Київській міській клінічній лікарні №3 профілактичного ремонту спецапаратура, фільтро-вентиляційне оснащення споруд, а самі сховища потребують поточного ремонту.

При підготовці до роботи лікарні в особливий період та в подоланні медичних наслідків в позаштатних ситуаціях мирного часу проводилась підготовка медичного персоналу в установленому порядку по існуючим програмам на місцевих та центральних базах підготовки.

В 2008-2012 рр. проводилась звірка нарядів на видачу майна другої групи для потреб лікарні на осінній час. Майно резерву для оснащення невоєнізованих формувань та закладів зберігається на складах Базі спеціального медичного постачання (БСМП) ГУОЗ та МЗ. Нами встановлено,

що майно резерву знаходиться в належному стані, своєчасно освіжується та поновлюється відповідно до вимог керівних документів з цього питання.

Нами виявлено, що плани підготовки особового складу міських клінічних лікарень МСЦО та ТСМК в 2010-2012 рр. в основному виконані. Разом з тим, в ході перевірок виявлено, що особовий склад має недостатні теоретичні знання та практичні навички для організації роботи у вказаних умовах, не володіють навичками щодо прогнозування можливих медичних наслідків в надзвичайних ситуаціях та прийняття відповідного рішення щодо порядку ліквідації медичних наслідків в осередках ураження на догоспітальному та госпітальному етапах. Медпрацівники, які включені в склад спеціальних формувань недостатньо володіють практичними навичками щодо надання медичної допомоги постраждалим в осередках хімічного ураження.

З вищезазначеного видно, що за основними напрямками підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період для своєчасного надання потерпілим медичної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах, а також забезпечення епідемічного благополуччя, в першу чергу відносяться наступні практичні заходи:

1. Планування використання в надзвичайних ситуаціях створених сил та засобів МСЦО та ТСМК.

Крім того, до 01.03.2010 необхідно розробити плани основних заходів МСЦО.

2. Погодити з управлінням з питань надзвичайних ситуацій району план дій в надзвичайних ситуаціях, організувати тісну взаємодію і сталий зв'язок між суб'єктами державного моніторингу з питань оперативного надання інформації про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій в районах територіальної відповідальності.

3. Забезпечити організації та проведення комплексу заходів щодо порядку надання своєчасної безкоштовної кваліфікованої медичної допомоги постраждалим в осередках ураження, підтримання санітарно-епідеміологічного благополуччя в районах надзвичайних ситуацій.

4. Поновити плани реагування на конкретні та найбільш імовірні надзвичайні ситуації, які можуть виникнути на території району та порядку медичного забезпечення постраждалих.

5. До 01.03.2010 р. уточнити плани евакуації (за обставин) та забезпечити постійну готовність сил і засобів служби до проведення евакозаходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій, при цьому уточнити порядок розселення населення в чисті зони та провести тренування з цього питання з особовим складом МСЦО, в т.ч. евакуаційних комісій.

6. Забезпечити постійну готовність до масової йодної профілактики у разі аварійного радіаційного викиду при аварії на ІЯД України.

7. Забезпечити постійну готовність пунктів управління МСЦО до дій за призначенням, вдосконалювати їх оснащення.

Висновки:

Основними напрямками підготовки київських міських клінічних лікарень міста Києва до роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період є:

1. Забезпечення реальної готовності київських міських клінічних лікарень, їх сил та засобів до оперативного реагування на надзвичайні ситуації для своєчасного надання потерпілим медичної допомоги на догоспітальному та госпітальному етапах.

2. Забезпечення теоретичної та практичної підготовки особового складу київських міських клінічних лікарень, які залучаються до роботи в позаштатних ситуаціях мирного часу та в воєнний час.

3. Створення матеріально-технічних резервів, необхідних для проведення медичних заходів при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: забезпеченні зберігання, освіження, оновлення створених місцевих резервів в лікарні.

4. Удосконалення системи зв'язку та оповіщення всіх ланок в умовах мирного та воєнного часу, робота щодо удосконалення та подальшого розвитку інформаційного забезпечення, впровадження сучасних технологій відповідно до розвитку державної інформаційно-аналітичної системи з питань роботи в умовах позаштатних ситуацій мирного часу та в особливий період.

Література:

1. Закон України № 51 / 97 - ВР від 24 січня 1999 року «Про державний матеріальний резерв».

2. Закон України № 1281 XIV від 14 грудня 1999 року «Про цивільну оборону України».

3. Закон України № 1550 III від 16 березня 2000 року «Про правовий режим надзвичайного стану».

4. Закон України № 1550 - ПІ від 16 березня 2000 року «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

5. Закон України № 1809 - III від 08 червня 2000 року «Про аварійно - рятувальні служби України».

6. Закон України № 1908 - III від 13 липня 2000 року «Про захист населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

7. Закон України № 1809 - III від 8 червня 2000 року «Про зону надзвичайної екологічної ситуації».

8. Указ Президента України № 431 від 3 вересня 1999 року «Про конценцію захисту населення і територій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій».

9. Указ Президента України № 539 від 2 листопада 2006 року «Про надзвичайні ситуації та захист населення від наслідків Чорнобильської катастрофи».

10. Постанова Кабінету Міністрів № 819 від 16 жовтня 1997 року «Про взаємодію медичних служб Збройних Сил та інших військових формувань із системою охорони здоров'я і створення загальнодержавної системи екстремальної медицини».

11. Постанова Кабінету Міністрів № 343 від 14 квітня 1997 року «Про створення державної служби медицини катастроф».

12. Постанова Кабінету Міністрів № 174 від 16 лютого 1998 року «Про Державну комісію з питань техногенно - екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».

13. Постанова Кабінету Міністрів № 1099 від 15 липня 1998 року «Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій».

14. Постанова Кабінету Міністрів № 451 від 26.12.2002 року «Про регламент реагування на випадок НС».

15. Постанова Кабінету Міністрів № 370 від 1 червня 2009 року «Про створення єдиної системи надання екстреної медичної допомоги».

16. Наказ МОЗ України № 331 від 10 серпня 2001 року «Про затвердження номенклатури резервів лікарських засобів, виробів медичного призначення для запобігання та ліквідації медико - санітарних наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру».

17. Наказ МОЗ України № 245 від 12 травня 2008 року «Про затвердження плану реалізації заходів щодо забезпечення виконання Державної програми створення єдиної системи надання екстреної медичної допомоги на період до 2010 року».

18. Наказ ГУОЗ м. Києва № 427 від 04.10.2002 року «Про організаційні заходи щодо забезпечення сталого функціонування територіальної служби медицини катастроф м. Києва».

19. Спільний наказ ГУ з питань НС, міської СЕС, ГУОЗ № 14/43/161 від 20 березня 2002 року «Про взаємодію при виникненні надзвичайної ситуації пов'язаних з отруєнням та інфекційною захворюваністю людей у м. Києві».

20. Наказ ГУОЗ м. Києва № 490 від 29 грудня 2009 року «Про забезпечення Регламенту подання інформації про діяльність лікарні в НС в УІАС з питань НС».

21. Наказ ГУОЗ м. Києва № 379 - ЦО від 27 липня 2006 року «Про підвищення готовності закладів охорони здоров'я до оперативного реагування на надзвичайні ситуації та терористичні прояви».

22. Наказ ГУОЗ м. Києва № 412 від 2 вересня 2010 року «Про впровадження в ЛПЗ «Плану реагування лікарні на масовий керований або спонтанний наплив постраждалих».

23. Наказ ГУОЗ м. Києва № 427 від 04.10.2002 року «Про організаційні заходи щодо забезпечення сталого функціонування територіальної служби медицини катастроф м. Києва».

24. Спільний наказ ГУ з питань НС, міської СЕС, ГУОЗ № 14/43/161 від 20 березня 2002 року «Про взаємодію при виникненні надзвичайної ситуації пов'язаних з отруєнням та інфекційною захворюваністю людей у м. Києві».

25. Наказ ГУОЗ м. Києва № 490 від 29 грудня 2009 року «Про забезпечення Регламенту подання інформації про діяльність лікарні в НС в УІАС з питань НС».

26. Наказ ГУОЗ м. Києва № 379 - ЦО від 27 липня 2006 року «Про підвищення готовності закладів охорони здоров'я до оперативного реагування на надзвичайні ситуації та терористичні прояви».

27. Наказ ГУОЗ м. Києва № 412 від 2 вересня 2010 року «Про впровадження в ЛПЗ «Плану реагування лікарні на масовий керований або спонтанний наплив постраждалих».

28. Розпорядження КМДА № 163 від 04 лютого 2000 року «Про створення медичної служби цивільної оборони м. Києва».

29. Наказ ГУОЗ м. Києва № 427 від 04.10.2002 року «Про організаційні заходи щодо забезпечення сталого функціонування територіальної служби медицини катастроф м. Києва».

30. Спільний наказ ГУ з питань НС, міської СЕС, ГУОЗ № 14/43/161 від 20 березня 2002 року «Про взаємодію при виникненні надзвичайної ситуації пов'язаних з отруєнням та інфекційною захворюваністю людей у м. Києві».

31. Наказ ГУОЗ м. Києва № 490 від 29 грудня 2009 року «Про забезпечення Регламенту подання інформації про діяльність лікарні в НС в УІАС з питань НС».

32. Наказ ГУОЗ м. Києва № 379 - ЦО від 27 липня 2006 року «Про підвищення готовності закладів охорони здоров'я до оперативного реагування на надзвичайні ситуації та терористичні прояви».

33. Наказ ГУОЗ м. Києва № 412 від 2 вересня 2010 року «Про впровадження в ЛПЗ «Плану реагування лікарні на масовий керований або спонтанний наліт постраждалих».

34. Спільний наказ ГУ з питань НС, міської СЕС, ГУОЗ № 14/43/161 від 20 березня 2002 року «Про взаємодію при виникненні надзвичайної ситуації пов'язаних з отруєнням та інфекційною захворюваністю людей у м. Києві».

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И ЗАДАЧИ ДЛЯ ПОДГОТОВКИ КИЕВСКИХ ГОРОДСКИХ КЛИНИЧЕСКИХ БОЛЬНИЦ К РАБОТЕ ВО ВНЕШТАТНЫХ СИТУАЦИЯХ МИРНОГО ВРЕМЕНИ

Паламарь Б.И., Хижняк Н.И., Устинова Л.А.

Резюме. В статье рассматривает основные направления и задачи для подготовки Киевских городских клинических больниц на примере Киевской городской клинической больницы № 3 для работы в условиях внештатных ситуаций в мирное время. Определены задачи медицинской службы больницы по организации медицинской помощи населению в внештатных ситуациях в мирное время. Установлены силы и средства Киевской городской клинической больницы № 3 в единой системе оказания медицинской помощи населению во внештатных ситуациях в мирное время и направления организации готовности больницы в отрасли «Охраны здоровья» города Киева для работы в чрезвычайных ситуациях, которые могут возникнуть в Днепропетровском районе города Киева.

Ключевые слова: внештатные ситуации мирного времени, организация медицинской помощи населению, городские клинические больницы.

THE MAIN DIRECTIONS AND TASKS FOR THE PREPARATION OF THE KIEV MUNICIPAL CLINICAL HOSPITALS TO WORK IN EMERGENCY SITUATIONS AND IN PEACE TIME

B.Palamar, M.Khizhnyak, L.Ustinova

Summary: In an article examining the main directions and tasks for the preparation of the Kiev municipal clinical hospitals of Kyiv on the example of the Kyiv city Clinical Hospital No. 3 to work in conditions of contingency peace-time and in a particular period. Defined the task of the hospital medical service on organization of care to the population in emergency situations and peace-time special period. Mounted forces of Kyiv city Clinical Hospital No. 3 in a uniform system of providing health care to the population in emergency situations and special period of peace-time and directions of the hospital preparedness in the field of "health" of the city of Kiev to work in emergency situations that can occur on the territory of the city of Kiev, the Dnieper region of Kyiv.

Keywords: free-lance peace-time situation, a special period, an organization of medical aid to the population, the city Clinical Hospital.